

TRANSPATIOA

OIARTZUNGO

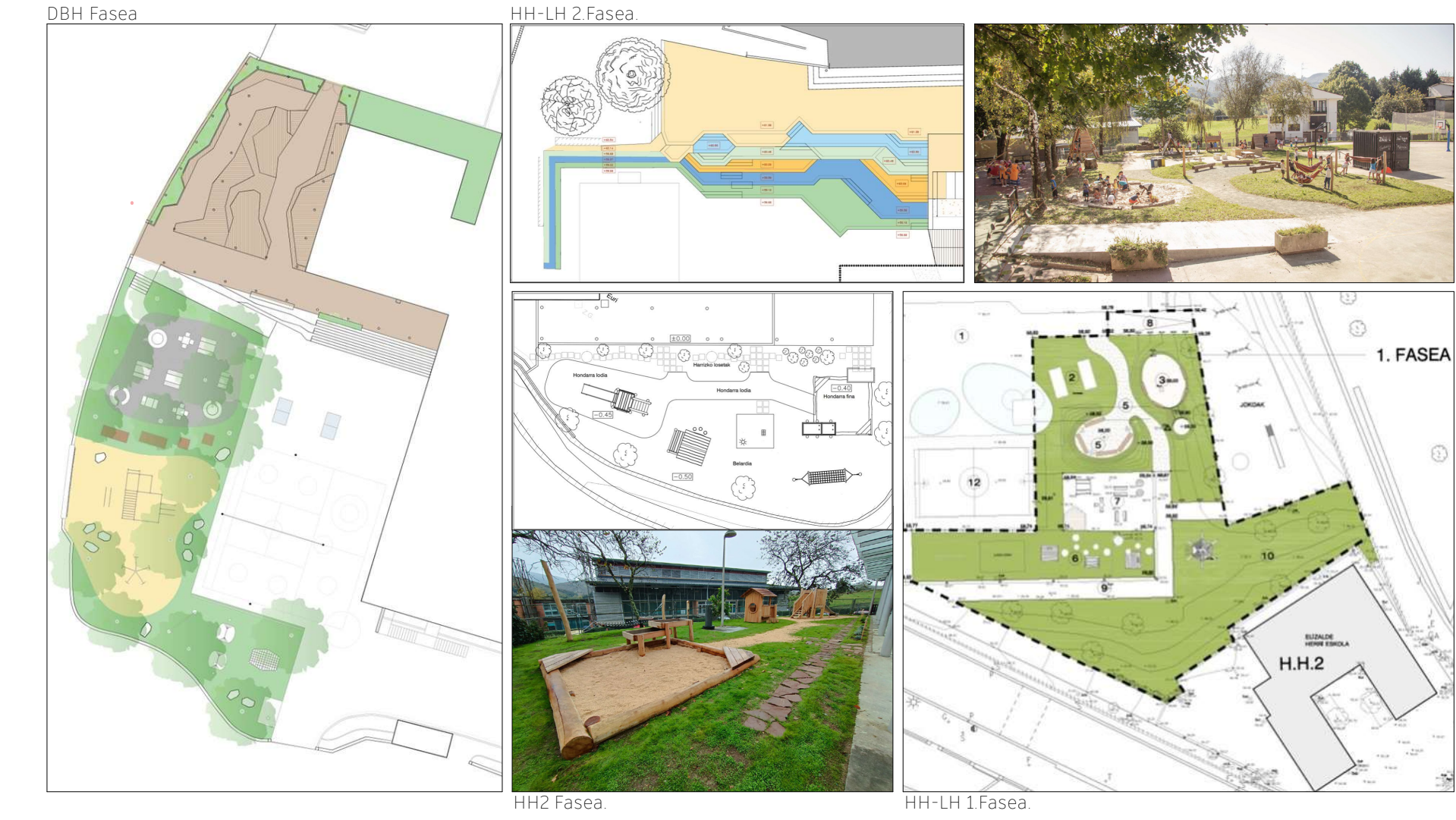
ELIZALDE

IKASTETXEKO

PATIO

ERALDAKETA

ESKOLAKO PATIOA HAURREN LEHEN ESPAZIO PUBLIKO AUTONOMOA DA. BERTAN IKASTEN DUTE ESPAZIOA PARTEKATZEN, AUTONOMIA GARATZEN, ANIZITASUNEAN BIZITZEN ETA KOMUNITATE BATEN PARTE IZATEN. HORREGATIK, PATIO BAT DISEINATZEA EZ DA JOLASERAKO ESPAZIO BAT ANTOLATZEA BAKARRIK; HAURREN LEHEN ESPAZIO PUBLIKOA DISEINATZEA DA. NOLAKO HIRIA NAHI DUGU BIHAR, HALAKO PATIOA ERAIKI BEHAR DA GAUR. HORI IZAN ZEN TRANSPATIOAREN ABIAPUNTUA. LASTER ULERTU GENUEN, ORDEA, ESPAZIOA BAKARRIK ERALDATZEA EZ ZELANAHIKOA: ESPAZIOA ETA BERTAN SORTZEN DIREN HARREMANAK BATERA ERALDATU BEHAR GENITUEN. HORRELA SORTU ZEN TRANSPATIOA: URTEZ URTE FAMILIAK, HAURRAK, IRAKASLEAK, PROFESIONALAK ETA ADMINISTRAZIOAK HELBURU KOMUN BATEN INGURUAN BATU DITUEN PROZESUA. PATIOA IZAN ZEN ABIAPUNTUA; KOMUNITATEA IZAN DA BENETAKO ERAIKUNTZA.

ALIANZAK

Konfiantza ez da diseinatzen. Denboran ehuntzen da.

1 LEHEN ALIANTZA

Guraso eta irakasle talde txiki batek patioan begirada jarri, egoeraz ohartu eta aldaketari ekin zion. Begiradak aberasteko eta indarrak batzeko, lehen aliantzak ehuntzen hasi ziren.

BIZIKIDETZA

Espazioa ez da neutrala.

Espazioa ez da neutrala. Patioa ez da jolaserako gune huts bat. Bertan sortzen diren harremanek erakusten dute nolakoa den espazioa, eta espazioak baldintzatzen du nola erlazioztatzen garen. Elizaldeko patioan ere hori ikusi genuen. Gizartean bezala, espazioaren erabilera ez zen bidezkoa: eremu batzuk nagusitzen ziren, beste batzuk bazterrean geratzen ziren, naturak presentzia urria zuen eta haur askok ez zuten beren lekua aurkitzen.

Horregatik ulertu genuen patioaren arazoa ez zela arkitekturakoa bakarrik. Espazioa eta bertan gertatzen zena batera eraldatu behar genituen.

Galdera bikoitza zen: Nolako patioa eraiki nahi dugu? Nolako bizikidetza eraiki nahi dugu?

2 BIGARREN ALIANTZA

Tabakalerako lantaldea proiektura batu zen, lantalde eragilea sendotuz eta komunitate osoa aktibatuz metodologia eta tresnak eskainiz.

KOMUNITATEA

Entzute-prozesua izan zen benetako hasiera. Transpatioa ez zen diseinu-proiektu batekin hasi, patioan zer gertatzen zen ulertzeko prozesu batekin baizik. Haurrak, familiak, irakasleak, zuzendaritza, Guraso Elkarte eta ikastetxeko langileak elkartu ginen patioa behatu, ulertu eta berriz irudikatzeko. Komunitatea anitza izanik, denbora behar izan genuen helburu komun bat eraikitzeko.

Benetako erronka ez zen patio berri bat eraikitzea; komunitatea eraikitzea baizik.

3 HIRUGARREN ALIANTZA

Auzolanetik abiatuta, herriko eragile publiko eta pribatuak proiektura batu ziren, lankidetzara-sarea sendotuz.

ALIANZAK

Konfiantza ez da diseinatzen; denboran ehuntzen da.

Entzute-prozesuak partekatutako ikuspegia eraiki zuen; auzolanak lehen eraldaketak ahalbidetu zituen. Horrek Udalaren, herriko enpresen eta profesionalen inplikazioa ekarri zuen, proiektuaren inguruko lankidetzara-sarea pixkanaka sendotuz. Aliantzak ez ziren aurretik diseinatu; prozesuak berak ehundu zituen.

4 LAUGARREN ALIANTZA

Arkitekturak komunitatearen adostasuna administrazioek gauzatu zezaketen proiektu bihurtu zuen.

ARKITEKTURA

Komunitateak adostutako proposamena izan zen proiektuaren inflexio-puntua.

Guraso Elkartearen inplikazioak eta lortutako dirulaguntzek prozesuari eustea ahalbidetu zuten. Eusko Jaurlaritzako eta Foru Aldundiko sail desberdinek proiektuan konfiantza jarri zuten, eta horri esker patio berriaren proposamena adostu ahal izan zen.

Ondoren, Udalak komunitateak adostutako proposamena garatzeko beharrezko proiektu teknikoak sustatu zituen, komunitatearen ikuspegia proiektu eraikigarri bihurtuz. Proiektu tekniko horiek Udalaren eta Hezkuntza Sailaren arteko finantzaketa partekatua ahalbidetu zuten, eta horri esker hasi zen patioaren eraldaketaren fase berria.

5 BOSTGARREN ALIANTZA

Natura, haurren, komunitatearen eta espazioaren arteko harreman berriak eraikitzeko aliatu gisa.

NATURA ETA ERABILERA BERRIAK

Natura espazioa bizitzeko beste modu baten abiapuntua da.

Patio berriak naturarekin lotutako erabilera berriak ekarri ditu: ikasteko, esperimintatzeko, zaintza sustatzeko eta elkarbizitza indartzeko. Kontainer eremuak, lorezainak eta eguneroko praktika berriek erakusten dute Transpatioa ez dela amaitutako obra bat, komunitatearekin batera etengabe berritzen den proiektua baizik.

SEIGARREN ALIANTZA

Prozesuak HH-LH eta DBHko zikloak helburu komun baten inguruan elkartu ditu, ikastetxea osotasunean pentsatzeko.

ETORKIZUNA

Patioa ez da helmuga izan; hasiera izan da.

Lehenik, Transpatioak HH-LHko patioaren eraldaketatik HH2ko eta DBHko patioetara egin zuen jauzi. Ondoren, patioaren mugak gaingitu eta ikastetxearen eraikina osotasunean pentsatzeko prozesua ireki zuen. Gaur, bi zikloak, bi zuzendaritzak, bi Guraso Elkarteak, Udala eta Hezkuntza Saila elkarlanean ari dira ikastetxearen etorkizuna diseinatzen. Patioaren eraldaketak eraikinaren eraldaketarako eta gobernantza partekaturako bidea ireki du. Transpatioa ez da patio baten eraldaketa bakarrik. Arkitektuaren bidez komunitatea eraikitzeko modu bat ere bada.

GJH 11. Hiri eta komunitate jasangarriak

Transpatioak ikastetxeko patioa espazio publiko hezitzaile gisa ulertzen du, haurrek autonomia, bizikidetzara eta komunitatearekiko lotura garatzeko duen lehen espazio komunetako bat delako. Zaharkituta geratutako patioa berritzen du, ez soilik espazio fisiko gisa, baita haren erabilera, esanahia eta komunitatearen duen eginkizuna ere. Proiektuak espazio inklusiboagoa, naturalizatua eta irrisgarriagoa sustatzen du, erabileren aniztasuna, berdintasuna eta ongizitatea lehenetsiz. Arkitektura, parte-hartzea eta zaintza uztartuz, espazio publikoa berrakibatuz eta komunitate jasangarriagoa, kohesionatua eta erresilienteago bat eraikitzen laguntzen du.

GJH 17 – Helburuak lortzeko aliantzak

Transpatioan aliantzak ez dira proiektua garatzeko erabilitako antolaketa-tresna hutsak izan; patioaren eraldaketa arkitektonikoa definitu, garatu, finantzatu, gauzatu eta etorkizunean kudeatzeko ezinbesteko baldintza izan dira. Horretarako, eskola-komunitatearen, Guraso Elkartearen, Udalaren, Hezkuntza Sailaren, eta hainbat eragilearen arteko lankidetzara-sarea eraiki da, diagnostikoa, diseinua, erabakiak eta baliabideak modu partekatuan garatuz. Prozesuak gobernantza partekatua eta erantzukizun kolektiboa sendotu ditu, patioaren eraldaketatik harago, ikastetxearen etorkizuneko eraldaketari jarraipena emateko.